

3/2023 | Tiedote alkavasta tutkimuksesta

Farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeus – Tutkimus farmaseuteille, proviisoreille ja apteekkareille

J. Timonen, M. Martikainen, P. Siitonen, H. Kauppinen

Tutkimuksen tavoitteet ja toteutus

Tutkimuksen tavoitteena on tutkia farmaseuttien, proviisorien ja apteekkarien asenteita ja näkemyksiä farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeudesta, heidän mielipiteitään apteekissa rokottamisesta ja rokotusosaamisen koulutuksesta sekä apteekkien valmiuksia rokotuspalvelun järjestämiseen. Lisäksi selvitetään, millaisia valmiuksia farmasian ammattihenkilöillä on tällä hetkellä rokotusosaamisen eri osa-alueista.

Tutkimuksen toteuttaa Itä-Suomen yliopiston farmasian laitos. Tutkimuksen kyselylomakkeen sisällön suunnitteluun ovat osallistuneet tutkimusryhmän lisäksi Suomen Apteekkariliitto, Suomen Farmasialiitto, Suomen Proviisoriyhdistys ja Itä-Suomen yliopiston Jatkuvan oppimisen keskus.

Tutkimus on aloitettu alkuvuodesta 2023.

Tutkimuksen aineisto ja menetelmät

Tutkimuksen aineisto kerätään sähköisenä kyselynä, joka lähetetään sähköpostitse Suomen Farmasialiiton, Suomen Proviisoriyhdistyksen ja Suomen Apteekkariliiton jäsenille. Farmaseutit ja proviisorit saavat samanlaisen kyselylomakeen. Apteekkareiden kyselylomake sisältää osittain samoja kysymyksiä kuin farmaseuttien ja proviisorien lomake, mutta myös pelkästään apteekkareille suunnattuja kysymyksiä.

Tutkimustietoa päätöksenteon tueksi farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeuden mahdollisuudesta Suomessa

Apteekit ja farmasian ammattihenkilöt ovat kansainvälisesti merkittävässä roolissa rokottajina. Monessa maassa farmasian ammattihenkilöt voivat rokottaa apteekeissa, mutta Suomessa se ei ole mahdollista. Farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeudella on tutkimusten mukaan ollut useita etuja, kuten rokotusten helpompi saavutettavuus ja sitä kautta rokotekattavuuden paraneminen. Tämä taas on vähentänyt terveydenhuollon kustannuksia, jotka johtuvat rokotuksilla estettävissä olevien tartuntatautien ja niiden komplikaatioiden hoidosta.

COVID-19 pandemian alettua keskustelu farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeudesta on lisääntynyt myös Suomessa. Rokotusoikeuden käyttöönotto vaatisi Suomessa lainsäädännöllisiä muutoksia ja olisi merkittävä uudistus myös apteekeille ja farmasian ammattihenkilöille. Rokotuspalvelulle on apteekkien asiakkaiden näkökulmasta kysyntää ja farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeudella voisi olla tulevaisuudessa positiivisia vaikutuksia terveydenhuollon toiminnan kehittämiseksi. Tällä hetkellä puuttuu kuitenkin ajantasainen tieto siitä, miten farmasian ammattihenkilöt kokevat rokotusoikeuden mahdollisuuden Suomessa.

Tämä tutkimus tuottaa tietoa farmaseuttien, proviisorien ja apteekkarien asenteista ja mielipiteistä farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeudesta ja apteekissa rokottamisesta. Lisäksi se antaa tietoa apteekkien mahdollisuuksista järjestää rokotuspalvelu ja tietoa rokotusosaamisen koulutuksen järjestämiseen. Tutkimuksen tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää taustana lääkepoliittiselle keskustelulle ja päätöksenteolle siitä, voisiko Suomessa farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeus olla mahdollista ja miten se tulisi toteuttaa.

Lisätietoja

Johanna Timonen, yliopistotutkija, dosentti, FaT, Itä-Suomen yliopisto, farmasian laitos, johanna.timonen@uef

Hanna Kauppinen, opetusproviisori, FaT, Itä-Suomen yliopisto, farmasian laitos, hanna.kauppinen@uef.fi